

האזינו שבת תשובה חכ"ד

מדוע השירה של קרבן מוסף היתה שירת האזינו – שענינה תוכחה?

כתב הרמב"ם (הלכות תמידין ומוספין פ"ו ה"ט): "במוספי שבת אומרים שירת האזינו וחולקים אותה לששה פרקים הזי"ו ל"ך כדרך שקוראין אותה בבית הכנסת". ולכאורה צריך להבין הרי תוכן פרשת האזינו היא תוכחה וא"כ איך היא שירה על הקרבן? (דנקראת שירה בתורה כי "ישראל יאמרו אותה תמיד בשיר וזמרה", אך אין זה ביאור לזה שקבעוה שירה על הקרבן – דכל שאר השירות תוכנם הם שירה להקב"ה).

ויובן ע"פ דיוק לשון הרמב"ם, שמדגיש שכל חלקי השירה הם חלק משירה אחת (אף שאין קוראים את כל השירה בשבת אחת). וא"כ תוכן השירה הוא שרואים שגם הפורעניות הם לתכלית אחת – בשביל הגאולה.

ובפנימיות העינים י"ל: חלוקת שירת האזינו לששה חלקים הוא בהתאם לששה מזמורי שיר של יום שאומרים בימות החול. דביום ראשון אומרים "לה' הארץ ומלואה" – "שקנה והקנה ושליט בעולמו" – וכנגד זה הוא החלק הראשון דשירת האזינו שמדבר בענין תורה וישראל עד ל"הוא עשך ויכוננך". בשני היו אומרים "גדול הוי' ומהולל מאוד" – "שחילק מעשיו ומלך עליהם" – וכנגד זה הוא החלק השני דשירת האזינו – "יצב גבולות עמים למספר בני" כי חלק ה' עמו" – מפני שקיבלו מלכותו ועולו. בשלישי היו אומרים "אלוקים נצב בעדת א-ל בקרב אלוקים ישפוט" – גבורה והעלם – וסיום פרשה הג' בשירת האזינו הוא "ותשכח א-ל מחוללך". ברביעי היו אומרים "א-ל נקמות ה'" – והחלק הרביעי דשירת האזינו הוא בפורעניות והעונשים. בחמישי היו אומרים "הרנינו לאלוקים עוזנו" – וחלק ה' דהאזינו הוא "דברי תנחומין שיבואו עליהם" – שמביא ל"הרנינו גו". בשישי היו אומרים "ה' מלך גאות לבש", ופרק ו' שבהאזינו קאי על הגאולה שאז תתגלה מלכותו של הקב"ה. ועפי"ז יוצא שבא ללמד ונמצא למד, שגם השירה דיום ד' אין ענינה פורעניות אלא הכנה ליום ו' – לגאולה.

והנה, בכמה שנים קוראים פרשת האזינו בשבת תשובה. והתשובה דשבת – ובמיוחד התשובה דשבת תשובה – הוא תשובה עילאה שהיא בשמחה, שזהו"ע שירת האזינו שהיא תוכחה אך גם שירה.

וזהו בהתאם לתוכן דפרשת האזינו – ש"השירה הזאת" תביא חיות לקיום כל התורה ומצות – שלכן כל שירת האזינו הוא בקאפיטל ל"ב – שהוא הלב דכל התורה שבו תלוי החיות דכל התורה, וזהו תוכן ענין התשובה שענינה לפעול שהמעשים דתורה ומצות יהיו טובים ומאירים.